

denne Retning. Det er vel sandt, at Rigsdagens Beslutning kun gjælder for eet Aar, og at, naar vi ikke ved nogen anden Lovgivning ere bundne til længere Tid, kunne vi bortvotere denne Post næste Aar, men dette vilde efter min Overbeviisning ikke være at handle paa Tro og Love, og som vi bør, thi naar vi bevillge Forslaget i den Skikkelse, som den høitærede Underviisningsminister forlanger, saa maa Meningen dermed være, at vi ikke igjennem Finansloven ville votere denne Post bort igjen, og at den Embedsmand, som overtager den Stilling, derved bliver at betragte som en fast Embedsmand i Statens Tjeneste, lønnet paa denne Maade; dette troer jeg vistnok, har været den ærede Ministers Mening, og det er fra dette Synspunkt, jeg opponerer mod Forslaget. Saalænge den Idee, som den ærede Underviisningsminister søger at udvikle igjennem denne Post, ikke har faaet en ganske anden Gyldighed, end den efter min, og jeg troer efter Manges, Formening i dette Delsblik har, ved til en vis Grad, at have været forsøgt, saalænge skulle vi ikke gaae ind paa af denne Post at skabe et nyt Embede, vi kjæmpe jo dagligen imod de mange, vi have. Det er for at møde Ministeren paa denne Bæi, at jeg ikke er bleven staaende ved at foreslaae Bevillingen af de 3,000 Rb. for et Aar, og det er derfor, jeg har forsøgt, ligeledes paa Tro og Love, og med ligesaa stor Sikkerhed for de Paagjældende, at udstrække Bevillingen til et Omraade af 4 Aar; derved forsvinder det Dunkle, som efter Ministerens Formening er deri, og den ærede Minister vil godt kunne forstaae, at ved den Maade, hvorpaa Bevillingen her er stillet, er der givet ham 3,000 Rb. aarlig til Raadighed i 4 Aar, som vi ville haabe, bliver fortsat. Derved har hans Tanke allerede saa lang en Fremtid, at, dersom der i de 4 Aar ikke har aabenbaret sig nogen gavnlig Virksomhed af denne Foranstaltning, saa vil det derved være godtgjort, at den ikke behøves. Jeg holder mig overbevist om, at, naar Sagen bliver stillet paa denne Maade, saa er Forsøget gjort saa storartet, som noget som helst i lignende Retning her er gjort og kan vente nogenstunde at blive gjort. Det berøver paa den ærede Minister at gjøre den

Mand, som overtager denne Post, til Alt, hvad han kan blive ved kongelig Udnævnelse; han kan ved kongelig Udnævnelse sætte ham ind i sit Ministerium som Departementschef, thi det er ikke os, som udnævner Departementschefer. Han er udnævnt af Kongen, lige god Departementschef, hvad enten han bliver lønnet med 3,000 Rb., voteret som $\frac{1}{4}$ Deel af 12,000 Rb., eller lønnet paa den Maade, som den ærede Minister forlanger; hans Embedsforhold i Ministeriet, hans Stilling ligeoverfor de andre Embedsmænd bliver den samme, men Ministeren har en langt større Raadighed over Personen og over hans Virksomhed. Lad os vel lægge Mærke til, at vi, ved at skabe et Embede af denne Art, der for mig seer ud som en Skabning i modsat Retning af hele vor nuværende Udvikling, — hvilket jeg imidlertid vil sætte tilside, — skabe et mægtigt Redskab i en Haand, vi ikke kjende. Lad os have af den Tillid, man forlanger, til den ærede Underviisningsminister, men have vi Tillid til, at han bestandig bliver ved at være i sin Stilling, kan han ikke blive afløst af en Anden, som har de modsatte Anskuelser, og hvad have vi saa givet en saadan Mand? Vi have givet ham et Redskab, hvorved han gjennem Almuekollektesenet virker paa det hele Folk paa den meest indgribende og paa den for Friheden farligste Maade. En Embedsmand, som den her foreslaaede, kan lade ethvert Barn i Skolen lære Napoleon den Førstes Cathecismus — har Nogen af de ærede Herrer læst den? Det vil han blive Herre over. Vi vide ikke, hvilken Mand der vælges til dette Embede, men det vide vi, at bliver der i denne Post ansat en ægte Frihedsmand, og Regjeringen faaer en Charakter, der ikke efter den Art Frihed, vi efterstræbe, saa er han sieblikkelig ude af Posten, thi da vil man kun i denne Post have det allermeest lydige Redskab for den afgjorteste Undertrykkelse. Det er værre end den fuldstændigste Absolutisme, thi det er en Absolutisme, skjult under Frihedens Former.

Kirke- og Underviisningsministeren: Det forekommer mig dog, at den ærede Rigsdagsmand, som nys satte sig, ved sine sidste Bemærkninger tillagde denne eventuelle